

هشتمین همایش ملی انجمن رسوب شناسی ایران

8th Symposium of Sedimentological
Society of Iran / 31 Jan - 1 Feb 2024
University of Hormozgan

۱۱ و ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۲
دانشگاه هرمزگان

زیست چینه نگاری سازند آسماری در میدان چهاربیشه، حوضه رسوبی زاگرس

نرگس شکری^۱، اکبر حیدری^۱، محدثه حسینی لقا^۲

^۱استادیار گروه زمین شناسی نفت و حوضه های رسوبی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید چمران اهواز

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی نفت، گروه زمین شناسی نفت و حوضه های رسوبی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید چمران اهواز

shokri.narges@gmail.com*

چکیده مبسوط:

میدان نفتی چهاربیشه از میدان های نفتی ایران است که در جنوب غربی استان کهگیلویه و بویراحمد، حدفاصل این استان و استان های فارس و بوشهر قرار دارد. سازند آسماری در یکی از چاه های میدان نفتی مذکور مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سازند آسماری یکی از سازندهای حوضه رسوبی زاگرس در شمال غرب ایران، و سنگ مخزن مهم هیدروکربوری محسوب می گردد. برش الگوی این سازند در تنگ گل ترش در کوه آسماری توسط ریچاردسون (Richardson, 1924) توصیف شده است. به لحاظ گسترش، سازند آسماری به گونه ای است که در لرستان، خوزستان و فارس دیده می شود (آقائباتی، ۱۳۸۳). برای اولین بار سن سازند آسماری در برش الگو به سه بخش زیرین، میانی و بالایی تقسیم شد. در این تقسیم بندی، قسمت زیرین به سن الیگوسن، قسمت میانی به سن آکی تانین و قسمت بالایی به سن بوردیگالین تشخیص داده شد. سازند آسماری در چاه مورد مطالعه، متشکل از سنگ آهک، سنگ آهک دولومیتی، دولومیت، شیل و انیدریت می باشد. مرز زیرین سازند آسماری با سازند پایده از نوع پیوسته و تدریجی، و مرز بالایی آن با سازند گچساران از نوع پیوسته می باشد. سازند آسماری در چاه مورد مطالعه ۴۲۴ متر ضخامت داشته و تعداد ۱۲۰ مقطع نازک حاصل از مغزه و خرده های حفاری به دست آمده از چاه با میکروسکوپ نوری مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند. زیست چینه نگاری سازند آسماری توسط افراد مختلفی از جمله (Wynd, 1965)، (Rahmani et al., Ehrenberg et al. 2007)،

هشتمین همایش ملی انجمن رسوب‌شناسی ایران

8th Symposium of Sedimentological
Society of Iran / 31 Jan - 1 Feb 2024
University of Hormozgan

۱۱ و ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۲
دانشگاه هرمزگان

Laursen et al. 2009, 2009 انجام شده است. در این مطالعه، بر اساس حضور و پراکندگی مجموعه فرامینیفرهای کف زی شاخص، چهار تجمع شناسایی شد که موید سن الیگوسن (روپلین-شاتین) تا میوسن پیشین (اکیتانین-بوردیگالین) برای سازند آسماری در چاه مورد مطالعه می باشد. از فرامینیفرهای کف زی ثبت شده در مقاطع نازک می توان به Borelis melo melo, Heterostegina spp., Archaias hensoni, Elphidium sp., Miogypsina sp., Borelis melo curdica, Meandropsina spp., Eulepidina dilatata و Nummulites spp. اشاره کرد. زونهای زیستی شناسایی شده در این چاه بر اساس Laursen et al. (2009) و Van Bochem et al. (2010) تعیین شده است. با توجه به عدم حضور فرامینیفرهای پلانکتون و حفظ شدگی متوسط فسیلهای بنتیک نشان دهنده افت سطح آب در برهه هایی در زمان ته نشست سازند آسماری است.

واژگان کلیدی: سازند آسماری، میدان چهاربیشه، زیست چینه نگاری، حوضه زاگرس

مراجع

آقاباتی، سید علی، (۱۳۸۳). زمین‌شناسی ایران، انتشارات سازمان زمین‌شناسی کشور، ۵۸۶ص.

- Adams, T. D., and Bourgeois, F. (1967). Asmari biostratigraphy: Iraninian Oil Operating Companies, *Geological and Exploration Division, Report 1074*, 34 p.
- Ehrenburg, S. N., Pickard, N. A. H., Laursen, G. V., Monibi, S., Mossadegh, Z. K., Svana, T. A., Aqravi A. A. M., McArthur, J. M. & Thirlwall, M. F. (2007). Strontium isotope stratigraphy of the Asmari Formation (Oligocene-Lower Miocene), SW Iran: *Journal of Petroleum Geology*, 30, p. 107-128.
- Laursen, G. V., Monibi, S., Allan, T. L., Pickard, N. A., Hosseiney, A., Vincent, B., Hamon, Y., Van-Bukhem, F. S. P., Moallemi, A. & Druillion, G. (2009). The Asmari Formation revisited: change stratigraphic allocation and new biozonation, Shiraz, *First International Petroleum Conference & Exhibition, European Association of Geoscientists and Engineers, Bolletin* 29.

هشتمین همایش ملی انجمن رسوب شناسی ایران

8th Symposium of Sedimentological
Society of Iran / 31 Jan - 1 Feb 2024
University of Hormozgan

۱۱ و ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۲
دانشگاه هرمزگان

- Rahmani, A., Vaziri-Moghaddam H., & Ghabeishavi A., (2009). A model for the paleoenvironmental distribution of larger foraminifera of Oligocene-Miocene carbonate rocks at Khaviz Anticline, Zagros basin, SW Iran: *Historical Biology*, 21, p. 215-227.
- Richardson, R. K., (1924). The geology and oil measures of South West Persia: *Journal of Institution, Petroleum, Technology*, 10, no. 43, p. 256-283.
- Van Bukhem, F. S. P., Allan, T. L., Laursen, G. V., Lotfpour, M., Moallemi, A., Monibi, S., Motiei, H., Pickard, N. A. H., Tahmasbi, A. R., Vedrenne, V. & B. Vincent, (2010). Regional stratigraphic architecture and reservoir types of the Oligo-Miocene deposit in the Dezful Embayment (Asmari and Pabdeh Formations) SW Iran: *Geological Society, London, Special Publications*, 329, p. 219-263.
- Wynd, J. G., (1965). Biofacies of Iranian oil consortium agreement area: Iranian Operating Oil Companies, *Report 1082*, 80 p, Unpublished.